

ଦାଣ୍ଡ ପଦ୍ମରା

ବା

ଷଠୀଓଷା-ଓ କାଞ୍ଚି ଧଳା ଓଷାକଥା

ପ୍ରକାଶକ—ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ଷ୍ଟୋର

(ନୂତନ ମୁଦ୍ରଣ)

ସାହିତ୍ୟ ସ୍ଥାନ—ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥ ଷ୍ଟୋର

ପରିଚାଳକ—ଶ୍ରୀ ବିଦ୍ୟାଧର ସାହୁ

ଅଲିଶାବଜାର, କଟକ-୨

ଫୋନ୍ ନଂ-୨୪୭୯୭

ମୂଲ୍ୟ—ଦୁଇଟଙ୍କା ପଚାଶ ପଇସା ମାତ୍ର

ଦାଣ୍ଡପର୍ବରା କଥା

ବିରଜ ବୋଲି ଏକ ନଗର ଥିଲା । ତହିଁରେ ଗରବନ୍ତମ ବୋଲି
ଏକ ରାଜା । ତହିଁରେ ବାସୁଦେବ ବୋଲି ଏକ ସାଧବ ଥିଲା ।
ତାହାର ସାତ ପୁଅରେ ସାତ ବୋହୂ । ସେ ସାଧବ ସାନବୋହୂ
ଏକଦିନେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଛେନା ଗୁଡ଼ ବାଣ୍ଟୁଥିଲା । ସବୁ ପିଲାଙ୍କ
ହାତରେ ଟିକିଏ ଟିକିଏ ଦେଲା । ପଛେ ଗୋଟିଏ ପିଲା ଅଇଲା ।
ତାହାକୁ ଖପରଟିଏ ଭଣ୍ଡିଦେଲା । ସେ ବାଳକ ତାହାକୁ ବୋଇଲା
ମୋତେ ଖପର ଦେଇ ଭଣ୍ଡିଲୁ । ମୁଁ ତୋତେ ସାତଧର ଭଣ୍ଡିବି ।
ଏମନ୍ତ ବୋଲି ସେ ପିଲା ମନରେ ନ୍ୟାୟ ହୋଇ ଘରକୁ ଗଲା ।
କେତେକ ଦିନେ ସେ ପିଲା ସର୍ପାଦାତ ହୋଇ ମୁରଗଲା । ସେହି
ବାଳକ ସାଧବ ସାନବୋହୂ ଗର୍ଭରେ ରହିଲା । ଦଶମାସ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ହୋଇ ଜନ୍ମ ହେଲା । ବାଳକ ଜନ୍ମହେଲା ଶୁଣି ସାଧବଘରେ ବହୁତ
ଆନନ୍ଦହେଲେ । ଚନ୍ଦନ କାଠରେ ଅନୁଡ଼ି ଜାଳିଲେ । ଗୁଆଦିଆରେ
ଘାସ ଜାଳିଲେ । ସେ ପୁଅ ପ୍ରହରକ ଠାରେ ରକ୍ତ ପ୍ରସାବ କରି
ମରିଗଲା । ମରିବା ଦେଖି ଅତି ଦୁଃଖିତ ହେଲେ । ତାହାକୁ ଶ୍ମଶାନ
ଭୂମିରେ ପକାଇ ଆସିଲେ । ଦଶଦିନ ଉତ୍ତରେ ଟିପ୍ପାକର୍ମ କଲେ ।
ସେ ବୋହୂ ସେହିମାସରେ ଗର୍ଭବାସ ହେଲା । ଦଶମାସ ପୁରଣ
ହୋଇ ବାଳକ ଜନ୍ମ ହେଲା । ପୁଅକୁ ଦେଖି ସାଧବଘର ବହୁତ
ଆନନ୍ଦହେଲେ । ଛଅଦିନ ଷଠୀ ଓଷା କଲେ । ସେଦିନ ମାତା
ପୁଅ ଶୋଇଅଛନ୍ତି । ଶୁଷ୍ଟ ଅବସ୍ଥାରେ ସେ ପୁଅ ଅଭ୍ୟୁତ୍ତରେ
ତମକି ନିଆଁରେ ପଡ଼ି ମରିଗଲା । ଏହା ଦେଖି ସମସ୍ତେ ଆରତ
ହେଲେ । ଶ୍ମଶାନ ଭୂମିରେ ପକାଇ ଆସିଲେ । ଟିପ୍ପାକର୍ମମାନ
କଲେ । ବିପ୍ରମାନଙ୍କୁ ଦାନ କଲେ । ଏମନ୍ତ କେତେଦିନ ଉତ୍ତରେ

ମୁଣି ସାଧବ ବୋହୂ ଗର୍ଭବାସ ହେଲା । ଦଶମାସ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ
 ପୁଅ ଗୋଟିଏ ଜନ୍ମହେଲା । ସାଧବ ଘରେ ବହୁତ ଉତ୍ସବ କଲେ ।
 ସାତଦିନେ ଉଠିଆରି କଲେ । ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କୁ ବହୁତ ଧନରହ
 ଦେଲେ । ଏମନ୍ତ ରାସ ଅଳ୍ପରେ ସେ କୁମରକୁ ଦେଖନ୍ତେ ମର୍କଟରି
 ଶୋଇଅଛି । ତାହା ଦେଖି ବଡ଼ ଆକୁଳ ହେଲେ । ସାଧବ ମନରେ
 ବରୁର କଲେ ମଢ଼ିଛି ଦୋଷରେ ରୁଗି କୁମର ମଲେ । ଏହା ବରୁରି
 ଶିବାଳୟରେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ବରଣ କଲେ । ଗୋଟିଏ ଡଳାଇଲେ ।
 ବ୍ରାହ୍ମଣ ହସ୍ତରେ ଦାନ ଦେଲେ । ଏମନ୍ତ ନାନା ଉପବୃତ୍ତକଲେ ପୁଣି
 କେତେଦିନପରେ ବୋହୂ ଗର୍ଭବାସ ହେଲା । ଦଶମାସ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ
 ପୁଅ ଜନ୍ମହେଲା । ପୁଅପାଇଁ ସାଧବ ବୋହୂ ଉତ୍ସବ କଲା । ଦଶଟି
 ସ୍ତ୍ରୀ ଦଶଗୋଟି ବାଳକ ଡକାଇ ଆଣିଲେ । ସାଧବ ଘରେ ଉତ୍ସବ
 କଲେ । ହୁଳହୁଳି ଦେଲେ, ଆନନ୍ଦହେଲେ । ସାଧବଠାରୁ ଶାଢ଼ୀ-
 ସୁନା ନେଲେ । ଆପଣା ଘରକୁ ଗଲେ । ସେଦିନ ରାସରେ ଧାଉଁ
 ପରିବାସମାନେ ପୁଅକୁ ଜଗି ବସିଲେ । ବାରଦିନ ବାରଯାତ୍ରା ବଧ
 କଲେ । ସେଦିନ ପିଲା ନଦ୍ରାରେ ଶୋଇଥିଲା । ତନୁଗୋଟି ବୋବାଳ
 ଦେଇ ମର୍କଟଲା । ସମସ୍ତେ ଶୁଣି ଝକଳ ହେଲେ । ସାଧବ ଶୁଣି
 ହସ୍ତୀଭୂତ ହେଲେ । ଏମନ୍ତ କେତେଦିନଗଲା । ସାଧବବୋହୂ ପୁଣି
 ଗର୍ଭବାସ ହେଲା । ଦଶମାସରେ ପୁଅ ଗୋଟିଏ ଜନ୍ମ ହେଲା । ପୁଣି
 ସେହି ପ୍ରକାରେ ବହୁତ ଉତ୍ସବ କଲେ । ଏମନ୍ତେ ଦେଖୁ ଦେଖୁ
 ଏକୋଇଶ ଦିନ ହେଲା । ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କୁ ବରଣକଲେ ଓ ଭୋଜନ
 ଦେଲେ, ଦାନଧାନ କଲେ । ବରୁ କୁଟୁମ୍ବକୁ ଭୁରିଭୋଜନ ଦେଲେ
 କଲାଣି କଲେ । ମାତା ପୁଅକୁ ବହୁତ ଅଳଙ୍କାର ମଣ୍ଡନ ବଲେ,
 ନାମକରଣ କଲେ । ବରପରିଜନମାନେ ଶାଢ଼ୀସୁନା ପାଇ ଯେହା
 ଘରକୁ ଗଲେ । ଏଥିଉତ୍ତାରେ ସେ କୁମର ରାସରେ କେଶେ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧତି

ହୋଇଗଲେ । ତାହାଦେଖି ସାଧବବଂଶ ବହୁତଶୋକକଲେ । ଅଜ୍ଞାନ ହୋଇ ଭୂମିରେ ପଡ଼ିଲେ । ତାଙ୍କ ଅଜ୍ଞାନ ହେବା ଦେଖି ଗ୍ରାମଦେବ କହୁଅଛନ୍ତି ତୁମ୍ଭେ କାହିଁପାଇଁ କାନ୍ଦୁଅଛ ? ସେ ମନୁଷ୍ୟ ନୁହଁଇ, ସେ କୁମର ହରିହର କୁମର । ସାଧବ ଘର ବୋହୂ ଯାହାକୁ ଗୁଡ଼ ଖପର ଭଣ୍ଡାଇଥିଲା, ସେହି କୁମର ସେ । ସେ ପିଲାଠାରେ କେତେବେଳେ ହରିହର କୁମର ସଞ୍ଚରିଥାନ୍ତି । ସାଧବବୋହୂ ଯେତେବେଳେ ଗୁଡ଼ ବାନ୍ଧିଥିଲେ ସେତେବେଳେ ତାହାକୁ ଖପର ଭଣ୍ଡାଇଥିଲେ । ସେ କହିଲେ ମୋତେ ତୁ ଥରେ ଭଣ୍ଡାଇଲୁ ମୁଁ ତୋତେ ସାତଥର ଭଣ୍ଡାଇବି । ସେ ସକାଶୁ ତା' ଗର୍ଭରେ ସାତଥର ଯିବ । ଏହା ଜାଣି ବାଳକମାନଙ୍କୁ ନ ଭଣ୍ଡି ଆନନ୍ଦରେ ଢୁଳଢୁଳ ଦେବ । ଏମନ୍ତ ତା' ଗର୍ଭରେ ଛ'ଥର ଜନ୍ମ ହୋଇ ଭଣ୍ଡକର ଗଲା । କେଉଁଥର ମାଷେ, କେଉଁଥର ପକ୍ଷେ । ଏପରି ଜାତ ହୋଇ ହତ ହୋଇଗଲା । ପୁଣି ସପ୍ତମ ଗର୍ଭ ଆସି ପ୍ରବେଶ ହେଲା । ଦଶମାସ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ପୁଅ ଗୋଟିଏ ଜନ୍ମହେଲା, ସେହିକ୍ଷଣି ସେପୁଅ ମରିଗଲା । ତାହାଦେଖି ସମସ୍ତେ ବିରସ ହେଲେ । ବୋହୂକୁ ଅନେକ ଗାଳ ଦେଲେ । ସେ ପିଲାକୁ ଶୁଶାନ ଭୂମିକୁ ନେଲେ । ପିଲାର ମାତା ଶବ ସଙ୍ଗେ ଗୋଡ଼ାଇ ଗଲା, ତାକୁ ପୋତିଦେଇ ଯେହା ଘରକୁ ଆଇଲେ । ତାହାର ମାତା ସେ ମାଟିପିଣ୍ଡ ପାଖେପାଖେ ଲୁଚିରହିଲା । ସମସ୍ତେ ଆସିବା ଦେଖି ବୁଦ୍ଧାରୁ ବାହାର କରି ଶବ ପାଖେ ବସି ବହୁତ ରୋଦନ କରୁଅଛି । ସେ ସ୍ଥାନ ବଡ଼ ନିର୍ଜନ ହୋଇଅଛି । କୁଆ କୋଇଲି ଶବ ନାହିଁ । ଏମନ୍ତ ସମୟେ ନେତେଇ ଧୋବଣୀ ଭ୍ରମଣ କରି ସ୍ୱର୍ଗରୁ ମଞ୍ଚକୁ ଆସୁଅଛି । ତାହାର କାନ୍ଦଣା କର୍ଣ୍ଣରେ ଶୁଣିଲା । ତା ପାଖକୁ ଯାଇ ପଚାରିଲା ତୁ କିଏ ? ଶୁଶାନ ଭୂମିରେ ନିର୍ଜନ ସ୍ଥାନରେ କାନ୍ଦୁଅଛୁ । ଭୂତ କି ତାହାଣୀ ମୋ ଆଗରେ

କହ । ତହିଁକି ସାଧବ ଘର ବୋହୂ କହିଲ ମୁଁ ଡାହାଣୀ କ ଭୂତ
 କେହି ନୁହଁଇ । ମୁଁ ସାଧବଘର ସାନବୋହୂ । ମୋର ସପ୍ତକୁମର
 ମଲ୍ଲରୁ ମୁଁ ବନପ୍ରରେ ବସି କାନ୍ଦୁଅଛି । ଆଜି ମୁଁ ନିଶ୍ଚେ ପ୍ରାଣଦାତ
 ହୋଇ ମରିବି । ତହିଁକି ନେତେଇ ଧୋବଣୀ କହିଲ ତୁ କାହିଁକି
 ମରବୁ । ତୋ ପୁଅମାନେ ଯାଇ ଯେଉଁଠାରେ ଅଛନ୍ତି ଦେଖାଇଦେବ
 ଆସେ । ଏମନ୍ତକହି ତାକୁ ଶୋଟି ଏ ବୁଢ଼ୀଆଣୀକର ପିଠିରେ ବସାଇ
 ସେପୁରକୁ ଘେନଗଲା । ହରିହର କୁମର ସେ ପୁରରେ ଅଛନ୍ତି ସେ
 ପୁରରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶହେଲା । ତା ମଝିଅଗଣାରେ ଏକ କ ରାଗଛ
 ଥିଲା । ଲଟିରେ ନେଇ ବସାଇଦେଇ ତାକୁ କହିଲା, ଏହିଠାରେ
 ଥାଇ ସବୁକଥା ଶୁଣି ସନ୍ତକ ଧରି କାନରେ ବାନ୍ଧିଥିବୁ, ମୁଁ ସକାଳୁ
 ଆସିବି । ଏହାକହି ସେହୁ ଗଲା । ସାଧବ ବୋହୂ କଲରାଗଛ ମୂଳେ
 ଥାଏ । ତାଙ୍କ କଥା ସବୁ ଶୁଣୁଥାଏ । ଏଣେ ହରିହର କୁମର ବୋ
 ଝେଉଁଠିରେ ବସିଅଛି । ହାରାବଣୀ ଲଲାବଣୀ ତାହାର ଦୁଇ ଭାସିଆକୁ
 କହିଲା ମୁଁ ମାଆଙ୍କଠାକୁ ଯିବି । ତହିଁକି ଦୁଇ ଭାସିଆ କହୁଛନ୍ତି
 ତୁମ୍ଭେତ ବହୁତ ବିଲମ୍ବ କଲ, ଆମେ ଆଉ ଗୁଡ଼ି ଦେବୁନାହିଁ ।
 ଏଥର ଗଲେ ଆସିବ ବୋଲି ଆମ ମନରେ ପ୍ରଶ୍ନତ ନାହିଁ । ତାହା
 ଶୁଣି ସେ କୁମର କହିଲା ତୁମ୍ଭଦୁହଁଙ୍କି ଗୁଡ଼ି ମୁଁ ମର୍ତ୍ତ୍ୟପୁରରେ ରହି
 ନପାରେ । କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ମୁଁ ତୁମଠାକୁ ଆସିବି । ତାହା
 ଶୁଣି କନ୍ୟାମାନେ କହିଲେ ତୁମେ କେମନ୍ତେ ଆସିବ । ଆମକୁ
 କହିଦିଅ । ତହିଁକି କୁମର କହିଲା ମୁଁ ବଡ଼ ହେଲାକ୍ଷଣି ଲୋକେ
 ବୋଲିବେ କି ସୁନ୍ଦର ପୁଅ ହୋଇଛି । ଏହା ବୋଲିଲେ
 ମରଯିବି ଓ ଆସିବି । ତହିଁକି ଦୁଇଭାସିଆ କହିଲେ ତୁମ ମା ଜାଣିବା
 ଲୋକ ହୋଇଥିବେ । ଲୋକକୁ ସବୁ କହିଥିବେ । ତେବେ
 କେମନ୍ତେ ଆସିବ । ଜନମ ହେଉ ପ୍ରଥମ ମାସରେ ଦୁଧ ଗର୍ଭଠାଳ

ମନ କରିବ । ମା ନ ଖାଇଲେ ଆସିବ । ଦିଗାୟ ମାସରେ
ଲେଉଟିଆ ଶାଗକୁ ମନ କରିବ, ମା ନ ଖାଇଲେ ଆସିବ । ଭୃଗାୟ
ମାସରେ କୋଶଳା ଶାଗକୁ ମନ କରିବ, ମା ନ ଖାଇଲେ ଆସିବ ।
ଚତୁର୍ଥ ମାସରେ ମୂଳାକାଞ୍ଚ ଖାଇବାକୁ ମନ କରିବ, ମା, ନ ଖାଇଲେ
ଆସିବ । ପଞ୍ଚମ ମାସରେ ଗୁଡ଼ଳ ଭଜା ଖାଇବାକୁ ମନ କରିବ, ମା
ନ ଖାଇଲେ ଆସିବ । ଷଷ୍ଠ ମାସରେ ଚକ୍ରପିଠା ଖାଇବାକୁ ମନ
କରିବ, ମା ନ ଖାଇଲେ ଆସିବ । ସପ୍ତମ ମାସରେ ମୁଗମଣ୍ଡା
ଖାଇବାକୁ ମନ କରିବ, ମା ନ ଖାଇଲେ ଆସିବ । ଅଷ୍ଟମ ମାସରେ
ମୁଗ ପିଇତକୁ ମନକରିବ ମା ନ ଖାଇଲେ ଆସିବ, ନବମ ମାସରେ
ଦାଣ୍ଡତଣ ଖାଇବାକୁ ମନକରିବ, ମା ନ ଖାଇଲେ ଆସିବ । ଦଶମ
ମାସରେ ମାଛ ମରିଚ ପାଣିରେ ଖାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିବ, ମା ନ
ଖାଇଲେ ଆସିବ । ଏହା ଶୁଣି ଦୁଇଭାୟିଆ କହୁ ଅଛନ୍ତି ତମ ମା
ଜାଣିବା ଲୋକ ହୋଇଥିଲେ ଏକ ମାସରୁ ଦଶ ମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦଶ
ପଦାର୍ଥ ଖାଇବେ ତେବେ କିପରି ଆସିବ । ତହିଁକି ତୁମର କହୁଅଛି
ଜନମ ହେଲୁକ୍ଷଣି ମରିଯିବ । ଏଥିରୁ ଦୁଇଭାୟିଆ କହିଲେ, ମା ତୁମ୍ଭର
ଜାଣିବା ଲୋକେ ହୋଇଥିବେ । ଜନ୍ମ ହେଲୁକ୍ଷଣି ବାମ ଡାହାଣ କରି
ଦୁଇକାନ ପୋଡ଼ାଇ ପକାଇବେ । ଛ କଡ଼ାକୁ ବଳି ନ କଡ଼ାକୁ
କଣିବେ । ବକାକଣା ନାମ ଦେବେ । ତେବେ କେମନ୍ତ ଆସିବ ।
କୁମର ବୋଲେ ପାଞ୍ଚ ଦିନର ହୋଇଥିବ । ପଞ୍ଚୁଆଡ଼ ନ କଲେ
ଆସିବ । ଛ ଦିନରେ ଷଠିଦିନ ନ କଲେ ଆସିବ । ସାତ ଦିନରେ
ଉଠିଆରି ନକଲେ ଆସିବ । ଦଶ ଦିନରେ ଦଶୀ ବନ୍ଦାପନା ନକଲେ
ଆସିବ । ବାର ଦିନରେ ବାରପନ୍ଥ ନ କଲେ ଆସିବ । ଏକବିଂଶ
ଦିନରେ ନୂତନ ବସ୍ତ୍ରଅଳଙ୍କାର ନକଲେ ଆସିବ । ଏଥିକ ଦୁଇଭାୟିଆ
କହିଲେ, ମା ତୁମ୍ଭର ଚତୁରପଣ କରି ସବୁଠାରୁ ସବୁ ସମ୍ଭାର

କରିଥିବେ । ଜନମ ଦିନଠାରୁ ଏକୋଇଶ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ବିଧାନ କଲେ କେମନ୍ତେ ଆସିବ । ତହିଁକି କୁମର କହିଲା । ଗୁରୁଣ୍ଡି କରି କଥା ଉମେଇରେ ପଡ଼ି ଆସିବ, ଦଶମାସରେ କାନ୍ଥ ବାଡ଼ିଥିବ ଛୁଡ଼ା ହୋଇଥିବ, ପଡ଼ି ମରବ ଆସିବ । ଦାନ୍ତ ଉଠିଲାକ୍ଷଣି ଦାନ୍ତ ଗଲ୍ଲା ନକଲେ ଆସିବ । ଗୁଲ୍‌ଗୁଲ୍ ପାରିଲାକ୍ଷଣି ଧାନ କୁଟାରେ ପାଣି ଅଣାରେ ଭାତ ଖିଆରେ କାନିଧର କାନ୍ଦବ । ପରପଞ୍ଚ ପିଲା ବୋଇଲେ ଆସିବ । ଦାଣ୍ଡରେ ଖେଳୁଥିବ ତେଲି ଘର ତେଲପସରା ଭାଙ୍ଗ ଦେବ, ତେଲି ଗାଳି ଦେଲେ ଆସିବ । ଦାଣ୍ଡରେ କୁମାର ହାଣ୍ଡି ଦେନ ଆସୁଥିବ ତାହାର ହାଣ୍ଡି ବାଡ଼େଇ ଦେବ । ତହିଁକି ଗାଳି-ଦେଲେ ଆସିବ । ଏଥକୁ ଦୁଇଭାରି କହିଲେ, ମା ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଥିବେ, ପଣକଠା କାଶେଇଦେଇ ବୋଧ କରିବେ । ସେମାନେ ଗାଳି ନ ଦେବେ କେମନ୍ତେ ଆସିବ । ତହିଁ କୁମାର କହିଲା ବୈଶାଖ ମାସରେ ଶୋରଷ ଫୁଲ ମାଗିବ ନଦେଲେ ଆସିବ । ମାଆର ଯେବେ ପୁଅରେ ଶ୍ରଦ୍ଧାଥିବ ପାଣି ହାଣ୍ଡିଠାରେ ସୋରଷ ବୁଣିଥିବ । ତହିଁକି କୁମର କହୁଅଛି, ଶ୍ରାବଣ ମାସରେ ମେଘ ବରଷୁଥିବ, ସଡ଼କଧୁଳି ମାଗିବ ନଦେଲେ ଆସିବ । ତହିଁକି ଦୁଇଭାରି କହିଲେ, ମା ତୁମର ଚତୁର ଲୋକ ହୋଇଥିଲେ ସଡ଼କଧୁଳି ନୁଆ ମାଠିଆରେ ରଖିଥିବେ ମାଗିଲେ ଦେବେ । ତେବେ କେମନ୍ତ କରି ଆସିବ । ତହିଁକି ତୁମର କହିଲା, ମାଘ ମାସରେ ପାଚିଲା ତାଳ ମାଗିବ, ନଦେଲେ ଆସିବ । ଭାନ୍ତି କହିଲେ ତୁମର ମାତା ତେଲ କୁଆରେ ପାଚିଲା ତାଳ ରଖି-ଥିବେ । ମାଗିଲେ ତକ୍ଷଣେ ଦେବେ, ତେବେ କେମନ୍ତେ ଆସିବ । କୁମାର ବୋଇଲା ଏତେ କଥା ଯେବେ କରିବେ, ବୋଲିବି ବିଭ୍ରା କରୁଅ, ବିଭ୍ରା ନକଲେ ଆସିବ । ତହିଁକି ଦୁଇଭାରି କହିଲେ ଯେବେ ଦାତାର ଶ୍ରଦ୍ଧା ଥିବ ତେବେ ବିଭ୍ରା କରାଇବେ । ତେବେ କେମନ୍ତେ

ଆସିବ । ତହିଁକି କୁମର କହିଲା, ମୁଁ ବୋଲିବି ମାତାକୁ ମୋତେ ବିଷା କରିଯିବୁ । ଯେବେ ପିବ ତେବେ ବେଘା ଉପରେ ଦୁଧ ଖାଇବାକୁ ମାଗିବି । ପୋଡ଼ିଯିଠା ମାଗିବି । କାଞ୍ଜି ମାଗିବି । ମାଛ ମାଗିବି ନ ଦେଲେ ଆସିବି । ତହିଁକି ଦୁଇଭାସ୍ୟା କହିଲେ, ମାତା କୁମର ତତୁର ଲୋକ ହୋଇଥିବେ ସଙ୍ଗରେ ଯାଇଥିବେ, ବେଘା ପାଖରେ ଟେରା ବାଡ଼ିଦେଇ ଯାହା ମାଗିବ ଦେବେ । ଇତ୍ୟାଦି ପଦାର୍ଥ ଘରଠାରୁ ନେଇଥିବେ ମାଗିଲୁଣି ଦେବେ । ତେବେ କେମନ୍ତେ ଆସିବ । ତହିଁକି କୁମର ବୋଲିଲା ବରକନ୍ୟା ଦୋଳ-ମୁକୁଟ ହୋଇଥିବେ ଶ୍ରୀମୁଣ୍ଡିଆ ମଥାରେ ବାଜିବ ଅବା ଘରରୁଲା ବାଜିବ ତେବେ ଆସିବ । ତହିଁକି ଦୁଇଭାସ୍ୟା କହିଲେ ଯଦି ବେଘା ଉପରେ ଗୁଲୁଆ ଟାଣିଥିବେ, ଓଲଟିଲେ ଉତ୍ସୁନା ଧରିଥିବେ । ବରକନ୍ୟାକୁ ଘରକୁ ନେବେ, ତେବେ କେମନ୍ତେ ଆସିବ । ତହିଁକି କୁମର କହିଲା ତେବେ ମାନକେତନ ମାଲ ମାଗିବି । ଜୟ ବିଜୟ ଘଣ୍ଟି ମାଗିବି । ଏ ସବୁ ସ୍ୱର୍ଗର ପଦାର୍ଥ । ମା ମଞ୍ଚପୁରରେ କାହୁଁ ପାଇବେ । ଦେଇପାରିବେ ନାହିଁ ତେବେ ଆସିବି । ଏମନ୍ତ କଥା ହୁଅନ୍ତେ ମର୍ଦ୍ଦନ ସରିଲା । ସେଠାରୁ ଦୁଇକନ୍ୟା ମର୍ଦ୍ଦନ ମଲକୁଟି ସଙ୍ଗେ ମାନକେତନ ମାଲ ଜୟ ବିଜୟ ଘଣ୍ଟି କଲିଲଗଛ ମୂଳକୁ ପକାଇ ଦେଲେ । ଏମାନସବୁ ସାଧବଘର ବୋହୂ ଲୁଗାପଣତରେ ବାନ୍ଧିଦେଲା । ଏମନ୍ତ ରାତି ପାହିଲା । ନେତେଇ ଧୋବଣୀ ଅଇଲା ବୋଲି ସାଧବବୋହୂ ଆ ମୋ ସଙ୍ଗରେ ଚାଲି ତହିଁ ଦୁଇଜଣ ସାଙ୍ଗହୋଇ ଗୁଲିଗଲେ । ନେତେଇ ଧୋବଣୀ ବୋହୂକୁ ସାଧବ ଘର ଗଙ୍ଗାଯମୁନା ମରାଇପାଖେ ଛାଡ଼ି କରିଗଲା । ଏଣେ ସାଧବଘର ବୋହୂକୁ ଖୋଜୁଛନ୍ତି । ପରିଗୁଣମାନେ ଦେଖି ସାଧବଘରେ କହିଲେ, ବୋଲିଲେ ତୁମ ବୋହୂ ଆସିଲେଣି । ତାହା ଶୁଣି ବହୁତ

ଆଜନ୍ମ ହେଲେ । ବୋହୂକୁ ଚୁଆଇକରି ଘରକୁ ଦେନିଗଲେ ।
 ଏମନ୍ତେ କେତେଦିନ ଗଲା । କେତେଦିନ ଅନ୍ତରେ ବୋହୂ ଗର୍ଭବାସ
 ହେଲା । ମାସକଠାରୁ ଦଶମାସ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାହା ଶୁଣି ଆସିଥିଲା,
 ତାହାସବୁ ଖାଇଲା । ଏମନ୍ତ ଦଶମାସ ପୂର୍ଣ୍ଣହେଲା । ମାର୍ଗଶିର ଯାଇ
 ପୁଷ ହେଲା । ପୁଷମାସ ଚୂଣିପୁା ଦିନ ରାସ ଭନଭଡ଼ଠାରେ ପୁଷ
 ଗୋଟିଏ ଜନ୍ମ ହେଲା । ଜନ୍ମ ହେଲାକ୍ଷଣି ନାକକାନ ଯୋଡ଼ାଇ
 ପକାଇଲେ । ହାଡ଼ିଆଣୀକ ଡାକିଆଣି ଛ' କଡ଼ାକୁ ବିକି ନ କଡ଼ାକୁ
 କଣିଲେ । କଣା ବିକା ହାଡ଼ି ବୋଲି ନାମ ଦେଲେ । ଏନ୍ତୁଡ଼ି
 ଧଜାଡ଼ିଲେ । ପାଞ୍ଚଦିନ ପଞ୍ଚ ଆଡ଼ି କଲେ ଛ' ଦିନ ଷଠୀଘର କଲେ ।
 ଏକୋଇଶ ଦିନ ପଞ୍ଚାନ୍ତେ ଯେଉଁବଧୁ ଯେଉଁବଧୁ କଲେ । ପୁଅ
 ପେଟେଇଲକ୍ଷଣି ଦ୍ଵାରବନ୍ଧ ଉଠି କଲେ । ସେ କୁମର ଭାସ୍ୟାଙ୍କ
 ଆଗରେ ଯେପରି କହିଥିଲା ଯେହପରି ସବୁ କଥାରେ ଅଳକଲା ।
 ସାଧବ ଘର ବୋହୂ ସମୟ ଅନୁସାରେ ତାହା ସବୁ ଠିକ୍ ରୂପେ
 ଯୋଗାଇଲା । ସେ କୁମର କୌଣସି ମତେ ଯାଇ ନପାରିମା ତାକୁ
 ଦିନେ ମୀନକେତନ ମାଳ ଓ ଜୟ ବିଜୟ ଘଣ୍ଟିମାଣିଲା । ମାଗିଲା-
 ଶିଶି ମାତା ତାହା ବାହାର କରି ପୁଅକୁ ଦେଲେ । କୁମର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ
 ହୋଇ ମନରେ ବିଚାରକଲ ମା ଏଧରୁ କାହୁଁ ପାଇଲା । ମାଆକୁ
 ପଚାରିଲା ଏହାକୁ କେଉଁଠାରୁ ଆଣିଲୁ ? ତାହା ଶୁଣି ମା କହିଲା,
 ଆରେ ପୁଅ ମୁଁ ତୋହରି ଲାଗି ସେ ପୁରକୁ ଯାଇଥିଲି । ମାତାଠାରୁ
 ମରୁକଥା ଶୁଣି ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇ ରହିଲେ । କେତେ କାଳଗଲା,
 କୁମରର ମାତା ପିତା ସ୍ଵର୍ଗକୁ ଗଲେ କୁମର ତାଙ୍କର ହିସ୍ତାକର୍ମ କରି
 ସୁଖରେ ଘରେ ରହିଲେ । ଯୋଡ଼ିଏ ପୁଅ ଜନ୍ମିଲେ । ତେଣେ
 ସ୍ଵର୍ଗରେ ସ୍ଵାସ୍ଵବଜା ଓ ଲାଲାବଜା ଭାବିଲେ ଏତେକାଳ ସ୍ଵାମୀ
 ନ ଆସିଲେ । ତାକୁ କି ଉପାୟରେ ଆଣିବାକୁ ହେବ । ଏହାଭାବ
 ଦୁହେଁ ହାଡ଼ିଆଣୀ ବେଶଧରି ମଞ୍ଚ ଉପରକୁ କୋଳି ବିକି ଆସିଲେ

ଏଣେ କୁମରର ସ୍ତ୍ରୀ ଆପଣାର ଘୋଷ ଘୋଷ ପୁଅକୁ ଚାଲି ଦେଲେ କୋଳି କଣିକାକୁ ପଠାଇ ଦେଲା । ହାଡ଼ିଆଣୀ ଅଳପ କୋଳି ଦେବାରୁ କୁମରର ସ୍ତ୍ରୀ ସଙ୍ଗେ ହାଡ଼ିଆଣୀର ବୋଲ ବୋଲ ହେଲା ହାଡ଼ିଆଣୀ କହିଲେ—

ଆଣି ମାଣି ଠାଣି କ୍ଷଣ ଘଇତାର ନାମ ନ ଜାଣି

ସ୍ତ୍ରୀ ଅଭିମାନରେ ସ୍ଵାମୀଙ୍କ କହିଲା—ଦୁଇଟା ହାଡ଼ିଆଣୀ ମୋତେ ଏପରି କହିଲେ କୁମର ନାମ କ’ଣ ? ସ୍ଵାମୀ ସକଳ କଥା ଜାଣିପାରି କହିଲା ତୁ ମୋର ନାମ ଜାଣିବୁ ? ଏହା କହି ନିଶ୍ଚଳକୁ ତାକୁ ଡାକି ନେଲା । ଅନ୍ଧାଏ ପାଣିକ ଗଲା ପରୁରିଲା—ତୋର ମୋ’ରେ କାର୍ଯ୍ୟ କି ନାମରେ କାର୍ଯ୍ୟ ? ସେ ନାଶ କହିଲା, ମୋ ନାମରେ କାର୍ଯ୍ୟ । ତହୁଁ କୁମର ବେଳେ ପାଣିକ ଗଲା । ପରୁରିଲା ତୋର ମୋ’ରେ କାର୍ଯ୍ୟ କି ନାମରେ କାର୍ଯ୍ୟ ? ନାଶ କହିଲା—ମୋର ନାମରେ କାର୍ଯ୍ୟ । ତହୁଁ କୁମର ହାତଟେକି କହିଲେ ମୋର ନାମ “ହରିହର, କୁମର” । ଏହା କହି ଡୁବିଗଲା । ଆଉ ଉଠିଲା ନାହିଁ । ପୁରୁକୁ ଯାଇ ହାତବଳା ଓ ଲାଳାବଳା ସଙ୍ଗେ ରହିଲା । ଏ କଥାମାନ ନାରଦ ପାଦୁକା କହିଲେ । ଓଷା ପୁଷ୍ୟ ମାସ ତୃତୀୟା ଦିନକରିବ । ଦାଣ୍ଡପଦ୍ମବିବ, ବାଲିରେ ମୂର୍ତ୍ତି ଆସିବ । ନୈବେଦ୍ୟ କରିବ । ହଳହଳ ପକାଇବ । ଏ କଥାକୁ ଯେ ନିନ୍ଦା କରିବ, ସାତଜନ୍ମଯାଏ ମଡ଼ୁଛୁ ହେବ । ଇତି ଶ୍ରୀ ଦାଣ୍ଡପଦ୍ମ କଥା ସମାପ୍ତ ପୋଥି ପୂଜା ଭଲେ, ନିଃଶୁଦ୍ଧ ସାମଗ୍ରୀ କରିବ ।

ଷଠିଓଷା ଚାହାଣୀ

ସୁଜନେ ଷଠିଓଷା କଥା ଶୁଣି । ଶ୍ରାବଣ ଗଲୁ ଶ୍ରେୟୁଆ ପଣିଲୁ
ଅମାବାସ୍ୟା ଗଲୁ ଛବନେ ଷଠିଘର ହେଲୁ । ବୋହୂକୁ ଡାକିଲୁ
ବୋଇଲୁ ଆଲେ ଷଠିଓଷା କରିବା, ନଣନ୍ଦ ଭାଉଜ ମାଟି ଦୁଇ
ଟୋକାଇ ଆଣିଲେ ଘର ଲିପିବା । ଟୋକାଇ ଘେନିଲୁ, ଖଣନ୍ତୁ
ଘେନିଲୁ ନଣନ୍ଦ ଭାଉଜ ଗଲେ ନଣନ୍ଦ ମାଟି ଗାଡ଼ିଆ ଉପରେ
ବସିଛି ଭାଉଜ ମାଟି ଖୋଜୁଛି । ଖଣନ୍ତୁ ବାଜିଲୁ ମାଟି ଗାଡ଼ିଆରେ
ତଳିପଡ଼ିଲୁ, ନଣନ୍ଦକୁ ଘେନି ମାଟିଗାଡ଼ିଆରେ କାନ୍ଦୁଛି । ଷଠିଦୁଗ୍ଧ
ବିଜେ କରିଥିଲେ । ଅଗନା ଅଗନା ବନସ୍ତେ କେହିନାହିଁ, ବୋଇଲେ
ଏ କାହିଁକି କାନ୍ଦୁଛି ବିକଳ ହେଉଛି । ଦିଅଁ କି ଦେବତା ତୁମ୍ଭେ
ଶୁଣ । ମାଟି ଖୋଳି ଅଇଲୁ ଆମେ ନଣନ୍ଦ ଭାଉଜ ଖଣନ୍ତୁ ବାଜିଲୁ
ନଣନ୍ଦଟି ମଲୁ ଆଉ ଶାଶୁଘର ଠିକଣା ନାହିଁ କେଉଁ ଆଡ଼େ ଗଲେ
ବାଟ ନାଜାଣଇ । ଷଠିଦୁଗ୍ଧ ବୋଇଲେ ଆଲେ ତୋ ନଣନ୍ଦ
ଏହିକ୍ଷଣି ଜାଇଁବ ମୁହଁଯାହା ମାଗିବ ଦେବୁକି ? ବୋଇଲୁ ମହାପ୍ରଭୁ
ମୋ ନଣନ୍ଦ ଜାଉ । ତୁମ୍ଭେ ଦିଅଁ କି ଦେବତା । ମୁଁ ଦେବ । ମୁଁ
ଯାହା ମାଗିବ ତାହା ଦେବୁକି ? ତୁ ଯେଉଁ ଦୁଇଗୋଟି ଜନ୍ମ କରିବୁ
ଗୋଟିଏ ଦେବୁ ସେ ବୋଇଲୁ ମହାପ୍ରଭୁ ନଣନ୍ଦ ଜାଇଥାଉ ମୁଁ
ଦେବ । ଆଲେ ତେଣିକି ଅନା ବୋଇଲେ । ଫୁଲ ପାଣିକରି ମୁଠାଏ
ମାଇଲେ ନଣନ୍ଦ ଜାଇଁବିଲୁ । ବୋଇଲୁ କି ଗୋ କେତେବେଳିଯାଏ
ଗୋଇ ପଡ଼ିଲି, କେତେବେଳେ ଲିପାପୋଛି କଲେ ଚିତା ପଇତା
ଦେଲେ, ଓଷା ସାମଗ୍ରୀ କଲେ, ବୁଡ଼ି ପାରି ଅଇଲେ, ଛ ତଅଣ,
କଲେ, ଛ ପିଠା କଲେ ଶିଳପୁଆ ଧୋଇ ଦେଲେ ଚିତା ପଇତା
ଦେଲେ ହଳଦିକନା ପିଛାଇ ଦେଲେ, ଷଠିଘର କଲେ ଛଅଗଣି

ପାଡ଼ିଲେ ଛଅ ଶଅ ସୁତା କଲେ, ଛଅକେର ଦୁବ କଲେ ଷଠୀ
 ଗୁଡ଼ିଲ ବାନ୍ଧଲେ, ଜୁଇ ଡାଳ ଆଣିଲେ, ଛେନା ପାଣି କଲେ ।
 ଛଅ ଚଅଶ ଛଅ ଚକୂଳ ବାଡ଼ିଲେ । ଶାଶୁ ବୋହୂ ଓଷା ପୂଜିଲେ
 ଶାଈ ସାରିଲେ ଫୁଲ ଦୁବ ଦେନିଲେ । ସେ ମାସ ସେହି ଦିବସେ
 ପେଟ ପଇଦା ହେଲା । ମାସେ ହେଲା, ଦି'ମାସ ହେଲା, ତିନିମାସ
 ହେଲା, ଚାରି ମାସ ହେଲା, ପାଞ୍ଚ ମାସ ହେଲା, ଛଅ ମାସ ହେଲା
 ସାତମାସ ହେଲା, ଆଠମାସ ହେଲା, ନଅମାସ ହେଲା ଦଶମାସ
 ହେଲା ପୁଅ ଜନ୍ମ କଲା । ଉସତ ହେଲା ଚନ୍ଦନ କାଠ ଇନ୍ଦୁଡ଼ି
 କଲା । ମାଆ ପୁଅ ହୋଇ ଶୋଇଲେ । ସଞ୍ଜ ହେଲା ଷଠୀ ଦୁଇଗୁଣ
 ଅଇଲେ, ବୋଇଲେ ସାଧବ ଘର ବୋହୂ ଯାହା ଯାଚିଅଛ ତାହା
 ଦେବୁକ ନାହିଁ, ? ମୁଣ୍ଡରେ ତେଲ ଟିକିଏ ଦେଲା, କଜ୍ଜଳ ଦେଲା,
 ଦୁଧ ଟିକିଏ ପିଆଇ ଦେଲା ହଳଦା କନା ଖଣ୍ଡେ ପରାଇ ଦେଲା
 ଜଳା ମୁହଁ ବାଟେ ପକାଇଦେଲା ସେ ବୋଇଲା ପୁଅଟିକି କିଏ
 ଚୋରାଇ ନେଲା । ପୁଅଟି ଶୋଇଥିଲା ଭୁନି ହୋଇ ରହିଲା ପୁଣି ସେହି
 ମାସ ସେହି ଦିବସେ ପେଟ ପଇଦା ହେଲା । ମାସ ଦିବସ ହୋଇ ପୁଣି
 ପୁଅ ଗୋଟିଏ ଜନ୍ମ ହେଲା । ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ହେଲା, ସତ୍ତ୍ୱଏଁ ଜଗି ବସିଲେ
 ସନ୍ଧ୍ୟାବେଳ ହୋଇଗଲା । ପୁଅଟିକୁ କୋଳେ ଧରିଛନ୍ତି ଷଠୀଦୁଗ୍ଧ
 ଅଇଲେ ବୋଇଲେ ସାଧବ ବୋହୂ ଦବୁପରା ? ସେ ଉଠିକି ଗଲା,
 ମୁଣ୍ଡରେ ତେଲ ଟିକିଏ ଦେଲା ଦୁଧ ଦେଲା କଜ୍ଜଳ ଦେଲା ହଳଦିଆ
 କନା ଖଣ୍ଡିଏ ଦେଲା ଜଳାମୁହଁ ବାଟେ ଗଲାଇ ଦେଲା ସେ
 ବୋଇଲା; ପୁଅଟିକି କିଏ ଚୋରାଇ ନେଲା ପୁଅଟି ଶୋଇଥିଲା । ଭୁନି
 ହୋଇ ରହିଲେ ପୁଣି ସେହି ମାସ ଦିବସ ହୋଇଅଛି । ପେଟ
 ପଇଦା ହେଲା ମାସ ଦିବସ ହେଲା ପେଟ ବଥାଇଲା । ପୁଅଗୋଟିଏ
 ଜନ୍ମ ହେଲା । ଉସତ ଆନନ୍ଦ ହୋଇଛି, ସତ୍ତ୍ୱଏଁ ଜଗି ବସିଛନ୍ତି ।

ସଞ୍ଜ ବେଳହେଲା ପୁଅଟିକ କୋଳରେ ଧରିଛନ୍ତି । ଷଠୀଦୁଇର ଅଇଲେ, ବୋଇଲେ ମାଧବଦର ବୋହୂ ଦେବୁ ପର ? ସେ ଉଠିକ କଲ, ତେଲ ଟିକିଏ ମୁଣ୍ଡରେ ଦେଲ, କଞ୍ଜଲ ଦେଲ, ହଲଦିଆ କନା ଖଣ୍ଡିକେ ପୁରାଇ ଜଳାମୁହଁ ବାଟେ ଗଲାବଦେଲ । ସମସ୍ତେ ବୋଇଲେ କିଏ ନେଲ ଲେ, ଡାହାଣୀ ଖାଇଲ କି, କାନ୍ଦଲ ବୋଇଲେ ତୁନି ତାନି ହୋଇ ରହିଲ । ପୁଣି ମାସହେଲ, ପେଟ ପରଦା ହେଲ । ପୁଣି ପୁଅଟିଏ ଜନ୍ମହେଲ । ପୁଅଟି ପାଞ୍ଚଦିନର ହୋଇଛି, ସମସ୍ତେ ଜଗି ବସିଛନ୍ତି ଗୋସାଇଁ ମାଆ ଜଗି ବସିଛନ୍ତି, ଆଖିରେ ନିଦ୍ରା ଘୁମାଇଲ । ଷଠୀଦୁଇର ଅଇଲେ, ବୋଇଲେ ଆଲେ ସାଧବଦର ବୋହୂ ଦେବୁପର ! ଶାଶୁଠାରୁ ନେଇ ତେଲ ଟିକିଏ ଦେଲ । ଦୁଧ ପିଆଇଲ । ହଲଦିଆ କନା ଖଣ୍ଡିକେ ପୁରାଇଲ ଜଳାମୁହଁବାଟେ ପକାଇ ଦେଲ । ଶାଶୁବୋଇଲ କଲେ ମୋ କୋଳେ ଧରିଥିଲ କିଏ ନେଲ, ଦିଅଁ ନଉତି କି ଦେବତା ନଉତି ମୁଁ ଧରିଥିଲ କିଏ ନେଲ । ପୁଣି ଦଶମାସ ଗଲ ପେଟ ପରଦା ହେଲ । ଶାଶୁ ବୋଇଲ ମା ପେଟ ବଥାଉଛି । ଖଣ୍ଡିଲେ ! ପାଞ୍ଚଗୋଟି ଜନ୍ମକଲୁ । ଆଉ ମୋ ଘରେ ଜନ୍ମ ନ କରିବୁ । ଏହା ବୋଲି ବାହାର କରିଦେଲ । ସୁତା ଖଣ୍ଡିଏ ହାରେ ଲଗାଇ ଦେଲ । ବୋଇଲ ମା ଯାଅ, ସୁତା ସେଉଁଠାରେ ସରବ ସେଠାରେ ଜନ୍ମ କରିବୁ । ପେଟ ଦେଖାଇ କେଉଁଠାରେ ନ ଦେଖାଇବୁ । ସୁତାମୁଣ୍ଡା ଦେନଗଲା, ବନସ୍ତରେ ପୁଅ ଗୋଟିଏ ଜନ୍ମକଲା । କାନ୍ଦୁଛି, ଷଠୀଦୁଇରୁ ଯାଉଅଛନ୍ତି, ପୁଅଟିକକାଖିଆଇ ଅଛନ୍ତି, କିଏ କାନ୍ଦୁଛି, କାହିଁକି କାନ୍ଦୁଛି ଡାହାଣୀ କି ଚରଗୁଣୀ କାନ୍ଦୁଛି ମହାପ୍ରଭୁ ଦୁଃଖୀ ମୁଁ ନଶାଦ ଭଉଜ ମାଟି ଖୋଳି ଅଇଲୁ ନଶାଦଟି ମରଗଲ କିଏ ସେ ଅଇଲେ ଯାହା ମାଗିବୁ ତାହା ଦେବୁ

କି ମୁଁ ବୋଇଲି ହେଉ ଦେବ । ଏବେ ପାଞ୍ଚୁଛୁ ଗୋଟିଏ ଦେଲି
ଅଗନାଅଗନ ବନସ୍ତ ବାଟ ନ ଜଣାଇ, ଶାଶୁ ବାହାର କରିଦେଲେ
ଆଲେ ମୋତେ ସିନା ଦେଇଥିଲୁ ସତ ବଳିଲୁ, ଏବେ ତୋ ପାଞ୍ଚ
ପୁଅ ନଅ । ପାଞ୍ଚବରଷର ଗୋଟିଏ, ଚାରି ବରଷର ଗୋଟିଏ, ତିନି
ବରଷର ଗୋଟିଏ, ଦୁଇ ବରଷର ଗୋଟିଏ, ବରଷକର ଗୋଟିଏ
ଷଠୀ ଦୁଇଛ ହାୟୋଳରେ ବିଜେକଲେ । ଛଅ ପୁଅକୁ ଘେନି
କରି ଆସିଛି । ଲେକେ ବୋଇଲେ, ଆଲେ ସାଧବାଣୀ ବୋହୂ
ଆସୁଛି । ନାତି ଆସୁଛି । କଳା ହାୟୋଳରେ କେ ଆସୁଛନ୍ତି, ଷଠୀ
ଦୁଇଛ ଆସୁଛନ୍ତି । ଆହା ମୋତେ'କେ ଦେବ ବୋହୂ ନାତି ।
ବୋହୂ ନାତି ପାଏ ପଡ଼ି ଶୋଇଲେ ଭାତ ଗୋବର ନିଉଁଛଳି
କଲେ । ଷଠୀଦୁଇଛ ପାଦତଳେ ପଡ଼ିଲେ, ନାତି ବୋହୂକୁ ଘେନି
ଷଠୀଦୁଇଛ ବୋଇଲେ; ଗଲୁ ଭେଦୁଅ ଅମାସ୍ୟା ଗଲେ ଷଠୀଦିନ
କି କରିବୁ, ଛଅତିଅଣ କରିବୁ, ଛଅଶଣ୍ଟ କନା, ଛଅଗୋଟି
ପିଠା କରିବୁ, ଓଷା ପୂଜିବୁ । ଷଠୀ ଦୁଇଛ, ବୋହୂ ତୋର
ସତ୍ୟରେ ପୁଅ ବୋଇଲୁ । ମୁଁ ଦେଇଗଲି ତୁ ବୋହୂ ପୁଅ ନାତି-
ନାତିଣୀ ଘେନି ଓଷା ପୂଜିବୁ । ଷଠୀ ଦୁଇଛଙ୍କ ସେବା କଲୁ ରାସ
ହେଲୁ, ଦୁଇଛ ଓଷା ପୂଜିଲୁ । ଷଠୀ ଦୁଇଛଙ୍କର ଗରଣ ପଶିଲୁ ।
ଏକଥା ଏଠାରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲୁ ।

କାଞ୍ଚିଅଁଳା ଓଷା କଥା

ଶୁଣ ସୁଜନେ କାଞ୍ଚିଅଁଳା କଥା । ପୂଜିଲେ ମନରୁ ଶୁଦ୍ଧ
ବ୍ୟଥା । ସେ ଯେ ସାଧବ ଘର ସାନବୋହୂ । ଗର୍ଭ ଚାରିମାସ
ହୋଇଛି ସେହୁ । କଣାରୁ ତିଅଣ ଖାଇତେ ମନ । ପଡ଼ିଣା କଣାରୁ

ଆଣି ବହନ । ଦୋସମାଳ ସ୍ଥାନେ କଖାରୁ ଥିଲା ସେ ପାଣିକଖାରୁ
 ଦେନି ଅଇଲା । ନକହିଣ ତାକୁ ତୋଳଣ ଆଣି । ଡଢ଼ଣ କରଣ
 ଖାଇଲା ପୁଣି । କଖାରୁଟି ମୋର କିଏ ଖାଇଲା । ମତେ ନକହିଣ
 ଦେନି ଗଲା । ଶେଷପିଲା ତାର ଖାଉ ଏ ଭାବେ । ମାସକୁହମାସ
 ନହେଉ ତେବେ । ଏମନ୍ତ ତହିଁ କେତେଦିନ ଗଲା । ଦଶମାସଆସି
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲା । ପୁଅ ଗୋଟିଏ ତାର ଜନ୍ମହୋଇ । ଜନ୍ମକରିପୁଅ
 ଶୁଆଇଦେଇ । ଷଠୀଦୁଇ ଯେ ଆସିଲେ ଖରେ ପୁଅକୁଦେନିଗଲେ
 ତରପରେ । ଦେଖିଲେ ପୁଅ ଗୋଟିତହିଁ ନାହିଁ । ତ ଦେଖିକରି ସେ
 ବିମୁଗ୍ଧ ହୋଇ । ଦୁଇମାସେ ପୁଣି ପେଟରେ ହେଲା । ଦଶମାସେ
 ପୁଅ ଜନ୍ମ ହୋଇଲା । ସେହିରୂପେ ସେ ପୁଅକୁ ଶୁଆଇ । ନଦ୍ରା ତା
 ତଷ୍ଟରେ ଆସି ଘୁମାଇ । ସେ ପୁଅକୁ ଷଠୀଦୁଇ ନେଲେ । ଚାହିଁବା
 ମାସକେ ନାହିଁନା ତଳେ । ପୁଣି ଦୁଇମାସେ ପେଟରେ ହେଲା ।
 ଦଶମାସେ ପୁଅଜନ୍ମହୋଇଲା । ସତ୍ତ୍ୱେ ଜଗିବସିଆନ୍ତି ଚାହିଁ । ଏରୂପେ
 ଚାରିଦିନ ତହିଁ ଯାଇ । ସେହିରୂପେ ଷଠୀଦୁଇ ନେଲେ । ପୁଅ
 ଗୋଟି ତାର ଲୁଚାଇ ଦେଲେ । ପୁଣି ଦୁଇମାସେ ପେଟରେ ହେଲା
 ଦଶମାସେ ପୁଅ ଜନ୍ମ ହୋଇଲା । ଶାଶୁ ବୋଇଲା ଏ କେମନ୍ତେ
 ହେଲା । ପିଲାଯାକ ତାର ସବୁ ଖାଇଲା । ଉତ୍ତମ ପୁଅ ଭିଆଇ
 ଖାଇଲା । କେମନ୍ତେ ହେଉଛି ଜଗି ବସିଲା । ଏହି ରୂପେ ପାଞ୍ଚାଦିନ
 ଜଗିଲେ । ପଞ୍ଚୁଆତି ଦିନ ବିରୁର କଲେ । ପାଞ୍ଚପୁଅ ଜନ୍ମକରି
 ଖାଇଲା । ଏ ରୂପେ ତହିଁ କେତେଦିନ ଗଲା । ପେଟରେ ଦେଖି
 କୋଠାରେ ନ ଦେଖି । ପୁଣି ଗର୍ଭ ହେଲେ ହୋଇଲା ଦୁଃଖୀ
 ଦଶମାସ ତହିଁ ହୋଇଲା । ପେଟବ୍ୟଥା ସେହୁ ଶାଶୁକୁ ଭାସି ।
 ଶାଶୁ ବୋଲେ ପାଞ୍ଚଗୋଟି ଖାଇଲୁ । ପୁନରପି ଆଉ ଗର୍ଭହୋଇଲୁ
 ସୁତା କଣ୍ଡାଏ ଦୁଆରେ ଲଗାଇ । ସେ ସୁତା ସରିବ ଯେଉଁଠାରେ

ଯାଇ । ସେଠାରେ ପ୍ରସବ କରିବୁ ତୁହି । ଅଗନାଅଗନ ବନସ୍ତେଯାଇ
 କାକର ଥଣ୍ଡ ନ ବୁଡ଼ାଇ ଯହିଁ । କୁସଡ଼ୀ ବେଶତ ବୁଲଇ ନାହିଁ ।
 ସେ ବନେ ପୁଅ ପ୍ରସବିଲାଯାଇ । କାଠ * କଣ୍ଟାଇ ପ୍ରାୟ ପୁଅହୋଇ
 ପତରଟିକେ ତାହାକୁ ଶୁଆଇ । କାନ୍ଦୁଛି ବନସ୍ତେ ଏକାକୀ ହୋଇ ।
 ମଖା କେହି ଚହିନାହିଁ ବନସ୍ତେ । ଷଠୀଦୁଗ୍ଧଇ ଚହିଁ ମିଳନ୍ତେ । ପୁଅ
 ଗୋଟିଏ ସେ କାଶରେ ଧରି । ଆଉ ପୁଅକୁ ଯେ ତଲଇ କରି ।
 ବୋଇଲେ ଭୂତ କି କାହାଣୀ ତୁହି । ବନସ୍ତରେ ବସି କାନ୍ଦୁଛି ରହି
 କେ ମହାପୁରୁଷ ମତେ ପରୁର । ସାନବୋହୁଟି ମୁଁ ସାଧବ ଘର ।
 ଚହିଁକି ବୋଇଲେ କଖାରୁ ଚୋରି । ପଡ଼ିଣା ଘରରୁ ଖାଇଲୁ କରି ।
 ସେ ଶାପ ଦେଲା ଯେ ତୋ ପୁଅ ମରୁ । ହରି ନେଇଥିଲୁ ସେହି
 ଯୋଗରୁ । ସେ ସକାଶେ ତୋର ପୁଅକୁଘେନି । ଆସିଅଛୁଆମ୍ଭେ ନିଅ
 ବହନି । ପାଞ୍ଚପୁଅ ତୋର ଏ ରୂପେ ନିଅ । ପୁଅପୁଅ ଘେନି ଘରକୁ
 ଯାଅ । ଏମନ୍ତ ଶୁଣି ସେ ଉଠିବସିଲେ । ଷଠୀଦୁଗ୍ଧଇ ସେ ଦୋଳରେ
 ଗଲେ । ଛଅପୁଅକୁ ଘେନି ଆସିଅଛି । ସାଧବାଣୀ ବୋଲେ କେମନ୍ତେ
 ବସି । ବୋଇଲେ ଲେକେ ଆସୁଅଛି ବୋହୁ । ଷଡ଼ନାତି ଘେନି
 ଆସୁଛି ସେହୁ । ଏମନ୍ତ ବରୁର ସେତ ଅଇଲା । ଶ୍ରବଣଦୁଗ୍ଧଇ
 ଘରକୁ ନେଲା । ଷଠୀଦୁଗ୍ଧଇ ସେ ବୋଇଲେ ପୁଣି । କାଞ୍ଚିକ ଗଲେ
 ମାର୍ଗଶୀର ପୁଣି । ନବମୀଦିନ କାଞ୍ଚିଆଁଳା ହୋଇ । ବୋହୁ କରିବ
 ତୁ କରିବୁ ନାହିଁ । ପିତା ଶୁଖୁଆ ସାତ ଗୋଟି ହେବ । ଗାଧୁଆର
 ମୁଣ୍ଡେ ସିନ୍ଦୂର ଦେବ । କଞ୍ଚଳ ହଳଦୀ କନା ପିନ୍ଧାଇ । କାଞ୍ଚିମୂଳା
 ଆଦି ତଅଣହୋଇ । ପିତା ଶୁଖୁଆ ପୋଇପୋଡ଼ାହେବ । ଛଅପିଠା
 ନେଇ ଆଗେ ଥୋଇବ । ପୋଖରୀ ଗୋଟିଏ କରି ଯତନ । କଥା

ମାଛ ଗୁଡ଼ି ବାଳୁଙ୍ଗା ଧାନ । ସାରୁଗଛ ନେଇ ତହିଁ ଥୋଇବ ।
 ପୋଇଖାଡ଼ିଆ କାହାକୁ ନ ଦେବ । ତଅଣ ଶ୍ରୀ ପୁଅକୁ ଖୁଆଇ
 ଯାହା ନ ଖାଇ ତାହା ପୋତିଦେଇ । ବାନ୍ଦୁ ମଡ଼ଛୁମାନେ ଯେ
 କରିବେ । ସେ ମନାସେ ଯାହା ସେ ତା ପାଇବେ । ସାଧବାଣୀ
 କଥା ମନେ ରଖଇ । ସଠିକ ନେଇ ଆସନେ ବସାଇ । ଅର୍ଘ୍ୟ
 ଗନ୍ଧପୁଷ୍ପ ନୈବେଦ୍ୟ ଦେଲା । ପାଏ ପଡ଼ି ଶୋଇ ମେଲୁଣି ଦେହ ।
 କାଞ୍ଚି କ ଗଲ ମାଗଣୀର ହେଲା । ନବଦିନେ କାଞ୍ଚିଅଁଳା ପଡ଼ିଲା
 ପୋଖରୀ ବାଳୁଙ୍ଗା ଧାନ ସେ ସାରୁ । ପିତା ଶୁକୁଆ ସାତଗୋଟି
 କରୁ । ହଳଦିଆ କନା ପିନ୍ଧାଇ ଦେଇ । ମିମ୍ବୁର କନ୍ଦଳ ତହିଁରେ
 ଦେଇ । ସଠିଦୁଗ୍ଧିକୁ ତହିଁ ବସାଇ । ତାଙ୍କ ନାମରେ ତହିଁ ପୂଜା
 ଦେଇ । ଗୁଣା ବସଣୀ ଅଳଙ୍କାରମାନ । ଦେଇ ପୂଜା କଲେ ଯଥା
 ବିଧାନ । କଖାରୁ କାଞ୍ଚି କରିଣ ବିଧାନ । ଛ' ପିଠା ତହିଁରେ କରି
 ଯତନ । ଶ୍ରୀ ବାଡ଼ିଣ ପୂଜାବଧି କଲ । ଅର୍ଘ୍ୟ ଗନ୍ଧପୁଷ୍ପ ନୈବେଦ୍ୟ
 ଦେଲା । କଥାଟିଏ କହି ଅର୍ଘ୍ୟ ସେ ଦେଇ । ପାଏପଡ଼ି ମେଲୁଣି
 ଦେଇ ଝମେ ହେଲା ତାର ବହୁତଧନ । ପୁଅ ହିଅ ନାତିନାତୁଣୀ
 ପୁଣି । ଅଣନାତି ଘେନି କରିଇ ଘର । ବେଲୁ ବେଲ ଧନ ଜନ
 ଅପାର । ଉତ୍ତମ ଶ୍ରୀ ତା ହେଲା ଉଦୟେ । ତେଣୁ କାଞ୍ଚିଅଁଳା
 ଜଗତ ହୋଏ । ସେ ଦିନ ଆଶ୍ରାକୁ ଆଶ୍ରୟକଲେ, ଏହି ଓଷା ଫଳ
 ମିଳଇ ଭଲେ । ଏହା ଯେ ପଡ଼ନ୍ତି ଶୁଣନ୍ତି ନର । ସକଳ ପୁରୁଷାର୍ଥ
 ହୁଏ ତାର । ଏ କାଞ୍ଚିଅଁଳା କଥା ଗୀତରେ । ଦ୍ଵିଜ ରଘୁନାଥ
 ପ୍ରକାଶ କରେ ।

ସମାପ୍ତ

ରମେଶ୍ଵର ମୁଦ୍ରଣ, ଅଲଗା ବଜାର, କଟକ ୨

ହେ ଧର୍ମପିପାସୁମାନେ,

ଆପଣମାନେ ବହୁପୂର୍ବରୁ ଚାମାଘଣ ପତ୍ରିକାର ସୁଯୋଗ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଇ ଆସୁଛନ୍ତି, ମାତ୍ର ପର୍ଶୁରାମଙ୍କର ଜୀବନ ଚରିତ କୌଣସିଥିରେ ପାଇପାରିନାହାନ୍ତି । ଏଣୁକରି ଆପଣମାନଙ୍କର ଜାଣିବା ନିମିତ୍ତ ବହୁ ଗ୍ରନ୍ଥ ଓ ତାଳପତ୍ର ପୋଥି ଇତ୍ୟାଦି ପଠନ କରି ସରଳ ଭାଷାରେ "ପର୍ଶୁରାମ ପୁରାଣ"ଟିକୁ ସର୍ବାଙ୍ଗ ସୁନ୍ଦର କରିଛି । ଯାହାକି ମୂର୍ଖତାରୁ ପଣ୍ଡିତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତଙ୍କର ଗୁଡ଼ି ମଧୁର ହେବ ।

ଏଠାରେ ପ୍ରଶ୍ନକାରୀ ହୁଏ "ପର୍ଶୁରାମ" ଭଗବାନଙ୍କର କ୍ଷତ୍ର ଅବତାର ରୂପେ ଜନ୍ମ ହୋଇ ତପସ୍ୟା କରି ନିଜା ପାଇଲେ କାହିଁକି? ଅବତାର ଭିତରେ ହିଁସା ଆକରଣ କରି ଦମନ" କରିବାର କାରଣ କ'ଣ? ପୁଣି ଗୋଟିଏ ଯୁଗରେ ଅବତାର (ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଓ ପର୍ଶୁରାମ) ର କାରଣ କ'ଣ? ବଂଶରେ "ପର୍ଶୁରାମ" ସୂର୍ଯ୍ୟବଂଶରେ "ରାମଚନ୍ଦ୍ର" ଓ ଚନ୍ଦ୍ରବଂଶରେ "ବିଜୟରାମ" ଏହାଙ୍କ ବୃନ୍ଦାତ ଏଥିରୁ ବୁଝିପାରିବେ ପର୍ଶୁରାମ ଦିଷୁଙ୍କର କେଉଁ କଳା ଧରି ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ ତାହାର ପ୍ରମାଣ ଦାଉ ପାରିବେ ।

ଏସବୁ ଅନେକ ଶୁଭାଶୁଭଙ୍କର ଇତି ବୁଝାତ କରାଯାଇ ଲେଖାଯାଇଛି ।

ଯୋଗାଯୋଗ ବିବରଣ—

ପ୍ରାପ୍ତିସ୍ଥାନ	—	ଧର୍ମଶ୍ରବଣ କୋର ।
ପ୍ରେସ୍‌ହାଉସ୍‌	—	ଶ୍ରୀ ବିଦ୍ୟାଧର ସାହୁ ।

ଅଲିଶା ବଜାର, କଟକ-୨